

## Orígens fusterians

Reflexions sobre el pensament estètic de Fuster i les seves implicacions socials

XAVIER FERRÉ xferre@presencia.cat

**E**xisteix el tòpic d'identificar l'obra de Joan Fuster amb *Nosaltres, els valencians*. Si no deixa de ser certa la conclusió que aquest assaig marca una fita definitiva en les reflexions civopolítiques coetànies, també planteja la pregunta sobre si hi ha un altre model d'assaig que reflecteixi aspectes de la realitat no estrictament identitaris.

El conjunt de les nou ponències reunides en aquest volum tracten sobre el vessant estètic de la reflexió fusteriana definida a *El descrèdit de la realitat* (1955). La innovació que suposà aquest text en la nostra àrea cultural indicava que Fuster estava construint un model integral de pensament orientat a pensar la condició humana. Aquest assaig, amb les *Originalitats* i *Figures de Temps* concretava, doncs, un tipus de pensament que incidia en els significats culturals. En aquest sentit, els textos amb què es trobarà el lector aprofundeixen en els gresols en què se circumscriu Fuster en l'època de redacció del text publicat per l'editorial Moll. Gresols, doncs, sobre context cultural i intel·lectual (Josep Iborra), sobre model de pensament (Joan Borja), sobre condicions de possibilitat editorial (Aina Moll) i sobre pensament estètic (Romà de la Calle, Joan Àngel Blanco Carrascosa, Xavier Antich i Isidre Crespo). Finalment, Doro Balaguer apel·la oportunament a la vigència de les propostes estètiques fusterianes en comparació al tipus d'art que reincideix en el retorn a l'aparença. O el «descrèdit de la modernitat». Amb aquest volum la pregunta sobre l'existència d'altres interessos fusterians resta del tot aclarida. I, per tant, ens aboca a l'esforç de comprendre tot Fuster. Aquest repte encara ens farà valorar més un pensament útil, per crític.



**«SOBRE EL DESCRÈDIT DE LA MODERNITAT»**

Autors: ROMÀ DE LA CALLE, F. PÉREZ-MORAGÓN (ed.)  
Editorial: PUV  
Pàgines: 178  
Preu: 15,60 €

Nou ponències sobre el pensament estètic de Joan Fuster.

## Entre extrems

Francesc Canosa desmunta el mite monolític de l'antifranquisme

MELCIOR COMES mcomes@presencia.cat

**E**n la història de tots els països es confecciona un relat oficial que s'acaba traduint en un seguit de personatges principals: qui foren els herois i qui els malvats. La veritat, però, sempre sol ser més rica i complexa, i menys preocupada per satisfer vanitats, o de construir castells de naips amb carnets polítics. El relat de la Catalunya antifranquista, per exemple –segons ens fa evident Francesc Canosa en aquesta nova aportació a la memòria política i cultura del país– va més enllà del PSUC dels seixantes, i lliga amb tot un seguit de personatges admirables, que ja des del 1939, van encarregar-se de mantenir viva la torxa del catalanisme democràtic. Quan un partit, una idea, queda dividida entre dos bàndols, entre la ultradreta i l'esquerra més o menys radical, més o menys democràtica, s'opera sempre el mateix contratemps: queda esborrada i ningú no se'n recorda, i tot perquè és incòmode posar sobre la taula aquests lluitadors que, com diu esplèndidament el títol, van quedar entre el sabre i la bomba. ¿No és veritat, com evidencia la correspondència de Joan Sales, que, guanyés qui guanyés la Guerra Civil, ell ja havia perdut? ¿No és veritat que tots aquests homes se'n va adonar, com la millor part del pensament liberal europeu, que entre el feixisme i les dèrives radicals de l'esquerra no hi havia cap diferència apreciable, només les mateixes ganes de fer córrer la sang i regir autoritàriament el destí dels pobles? Carrasco i Formiguera, Vila d'Abadal, Romeva, Coll i Alentorn, figures admirables i valentes, tions vius del catalanisme catòlic, liberal i europeista. Un llibre que, a més de necessari, és comovedor en molts dels seus elements.



**«ENTRE EL SABRE I LA BOMBA»**

Autor: FRANCESC CANOSA  
Editorial: ACONTRAVENT  
Pàgines: 217 Preu: 18,50 €

Una història d'Unió Democràtica de Catalunya, del seu paper en la resistència antifranquista.

CORREDERES
PRACTICABLES
PORTES
FINESTRES
VERANDES
BARANES
LLIBRERIES
FOLLRAMENTS
MURS CORTINA
REHABILITACIÓ

**orMETAL**  
**TANCAMENTS D'ALUMINI**  
**SUBVENCIÓ DE LA GENERALITAT!**

972 47 61 27
www.ormetal.es
Llevant, 2. Pol. Ind. Mas Lladó 17458 Fornells de la Selva (Gironès)